នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	៖	០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៦០)
ដាក់ទៅ	៖	អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ថ្ងៃដាក់	៖	ថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០
ភាគីអ្នកដាក់	៖	អោ អាន
ភាសាដើម	៖	អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 04-Mar-2020, 15:39
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សម្ងាត់**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ អបជ៖ សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ៖

ការពិនិត្យឯកសារបណ្ដោះអាសន្នឡើងវិញ៖

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ៖

ហត្ថលេខា៖

សំណើសុំការបញ្ជាក់ថា បានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ

អ្នកដាក់ឯកសារ៖
សហមេធាវី
មុំ លុជ្ស
Richard ROGERS
Göran SLUITER

អ្នកទទួលឯកសារ៖
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន
ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET
ចៅក្រម ន័យ ថុល
ចៅក្រម Kang Jin BAIK
ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Brenda J. Hollis

អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២

សេចក្តីផ្តើម

1. អោ អាន តាមរយៈសហមេធាវីរបស់ខ្លួន (*"មេធាវីការពារក្តី"*) សូមស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ (*"អ.ប.ជ"*) មេត្តាបញ្ជាក់ថា បានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ។ អនុលោមតាមវិធាន ៦៩(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (*"វិធានផ្ទៃក្នុង និង អ.វ.ត.ក"*) ឯកសារសំណុំរឿងដែលលើកលែងការចោទប្រកាន់ *"ត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ"*។ សំណុំរឿងរបស់ អោ អាន ត្រូវបានលើកលែងចោទប្រកាន់នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨[1] ហើយការលើកលែងចោទប្រកាន់មិនត្រូវបានបដិសេធដោយសារ *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍*នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ទេ[2]។ វិធាន ៦៩(២)(ខ) តម្រូវឲ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការបោះត្រាលើសំណុំរឿង និងរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ។ មកទល់នឹងពេលនេះ អោ អាន មិនទាន់បានទទួលការបញ្ជាក់ណាមួយថាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ត្រូវបានបោះត្រា និងរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារទៅតាមការតម្រូវរបស់វិធានផ្ទៃក្នុងនៅឡើយទេ។ លទ្ធផលនៃភាពមិនច្បាស់លាស់ជាការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរបស់ អោ អាន ក្នុងការទទួលបានការសម្រេចជាស្ថាពរនៅក្នុងរឿងក្តីនេះ គោលការណ៍សច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និង បន្តប៉ះពាល់ដល់សុខុមាលភាពរបស់គាត់។ ហេតុនេះ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេមេត្តាបញ្ជាក់ថា បានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ។

2. មេធាវីការពារក្តីសូមដាក់សំណើនេះជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ចំណែកសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន។

ប្រវត្តិនីតិវិធី

3. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២[3]។

---

[1] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ អោ អាន* (*"ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់"*) ឯកសារ **D359** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

[2] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៦០) *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ* (*"សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍"*) ឯកសារ **D359/24 & D360/33** ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។

[3] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)* ឯកសារ

4. នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ (*"ស.ព.ជ"*) បានដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង*ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)*[4]។ នៅថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ អោ អាន* (*"ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់"*)[5]។ នៅថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ ដូចគ្នា មេធាវីការពារក្ដីបានដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)*[6]។

5. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ អង្គបុរេបានចេញ *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ* (*"សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍"*)។ អង្គបុរេបានសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទថា ការចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរផ្ទុយគ្នាជារឿងខុសច្បាប់ ហើយអង្គបុរេមិនអាចរកបានសំឡេងភាគច្រើនលើសលប់ដើម្បីសម្រេចទៅលើអង្គសេចក្ដីនៃសារណាបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ភាគីបានឡើយ[7]។

6. នៅថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ មេធាវីការពារក្ដីបានផ្ញើលិខិតមួយច្បាប់ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយស្នើសុំការបញ្ជាក់ថា អង្គជំនុំជម្រះមិនបានទទួលយកសំណុំរឿង ០០៤/២ មកពិនិត្យតាមផ្លូវច្បាប់ទេ ហើយជាជម្រើសម្យ៉ាងទៀត ស្នើសុំពន្យាពេលវេលា និងការណែនាំសម្រាប់ដាក់អញ្ញត្រកម្មអនុលោមតាមវិធាន ៨៩[8]។

D360 ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់*។

[4] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៦០) *បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទាក់ទងនឹងដំណោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២* ឯកសារ **D360/8/1** ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨។

[5] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៦០) *បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ អោ អាន (D359)* (*"បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ស.ព.ជ"*) ឯកសារ **D359/3/1** ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨។

[6] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ៦០) *បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អោ អាន លើដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២* (*"បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អោ អាន ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ"*) ឯកសារ **D360/5/1** ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨។

[7] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ១២៤, ១៦៩។

[8] ក្រុមមេធាវីការពារក្ដី អោ អាន *"សំណើសុំការបញ្ជាក់ថា អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចទទួលយកសំណុំរឿង ០០៤/២ មកពិនិត្យតាមផ្លូវច្បាប់បាន ជាជម្រើសម្យ៉ាងទៀត សំណើសុំការពន្យារពេល និងការណែនាំសម្រាប់ការដាក់អញ្ញត្រកម្ម អនុលោមតាមវិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង"* ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១។

7. នៅថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្ញើអ៊ីមែលទៅភាគីទាំងអស់ដោយលើកឡើងថា អង្គបុរេមិនទាន់បានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅឡើយទេ[9]។

8. នៅថ្ងៃទី០៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០[10] សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់ *សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង* (*"សំណើសុំចាត់វិធានការរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ"*)[11]។ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់ចម្លើយតបទៅនឹង *សំណើសុំចាត់វិធានការរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ* នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០[12]។

9. នៅថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្ញើអ៊ីមែលបន្តទៅភាគីទាំងអស់ដោយអះអាងសាជាថ្មីថា អង្គបុរេមិនទាន់បានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅឡើយទេ[13]។

ច្បាប់ជាធរមាន

10. វិធាន ៦៩(២)(ខ) ចែងថា "នៅពេលដែលគ្មានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបិទសំណុំរឿងដោយមានបោះត្រាលើសំណុំរឿង និង [...] ប្រសិនបើមានដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ សំណុំរឿងត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ ក្រោយពីផុតរយៈពេលធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍"។ ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិដូចគ្នា ចំពោះស្ថានភាពដែលដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ត្រូវបានបញ្ជាក់ ឬ

---

[9] អ៊ីមែលពីក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងផ្ញើជូនភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០៤/០២ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ២។

[10] ឯកសារនេះបានជូនដំណឹងដល់មេធាវីការពារក្តីនៅថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។

[11] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/អជសដ *សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង* (*"សំណើសុំចាត់វិធានការរបស់ ស.ព.អ"*) ឯកសារ **D359/25 & D360/34** ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។

[12] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/អជសដ *ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំឱ្យចាត់វិធានការដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង* ឯកសារ **D359/26 & D360/35** ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។

[13] អ៊ីមែលពីក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើរបស់ ស.ព.អ ថ្ងៃទី០៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៣។

មិនត្រូវបានបដិសេធដោយសារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ (គឺថា សេចក្តីសម្រេចរបស់ អង្គបុរេ ឬ ដោយសារលទ្ធផលនៃការខកខានរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលមិនអាចរកបានសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់)។ ហេតុនេះ វិធាន ៦៩(២)(ខ) ត្រូវអនុវត្ត*ដូចគ្នា*ចំពោះស្ថានភាពនេះ។

11. វិធាន ៧៧(១៣)(ក) ចែងថា ប្រសិនបើសំឡេងភាគច្រើនដែលតម្រូវមិនអាចរកបាន *ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលមិនមែនជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទេ* សេចក្តីសម្រេចដែលមិនមានសំឡេងគាំទ្ររបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវតម្កល់ទុកជាបានការ។

12. មាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចែងថា វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ។ គោលការណ៍ដដែលនេះត្រូវបានទទួលយកជាសាកលដោយមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤(២) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។

13. សិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ មានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ (*"កិច្ចព្រមព្រៀងរវាង អ.ស.ប និង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា"*) មាត្រា ៣៣ ដល់ ៣៥*ថ្មី* នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ (*"ច្បាប់ អ.វ.ត.ក"*) និង វិធាន ២១[14]។

សំណើសុំការបញ្ជាក់

14. មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដល់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមេត្តាបញ្ជាក់ថាខ្លួនបានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ អនុលោមតាមវិធាន ៦៩(២)(ខ)។

15. *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* អនុលោមតាមវិធាន ៦៧(២) ត្រូវបានចេញនៅថ្ងៃទី១៦ ខែ

[14] កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ រាជធានីភ្នំពេញ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ (*"កិច្ចព្រមព្រៀងរវាង អ.ស.ប និង រ.រ.ក"*) មាត្រា ១៣។ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ (នស/រកម/១០០៤/២០០៦) (*"ច្បាប់ អ.វ.ត.ក"*) មាត្រា ៣៣, ៣៥ *ថ្មី*។ វិធាន ២១។

សីហា ឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ក៏ប៉ុន្តែ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់ដើម្បីសម្រេចទៅលើអង្គសេចក្ដីនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ[15]។ អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ក) ប្រសិនបើសំឡេងភាគច្រើនដែលតម្រូវមិនអាចរកបានពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ដែលមិនមែនជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទេ សេចក្ដីសម្រេចដែលមិនមានសំឡេងគាំទ្ររបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវតម្កល់ទុកជាបានការ។ ហេតុនេះ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* មិនត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ទេ។ ការណ៍ដែលថា *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)* ក៏អាចតម្កល់ទុកជាបានការដែរ អនុលោមតាម វិធាន ៧៧(១៣)(ខ) មិនមានអានុភាពទៅលើសុពលភាពរបស់ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ឡើយ។

16. ទោះបី អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទថា ការចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរជារឿងខុសច្បាប់ក្ដី[16] តែអង្គជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់ ដើម្បីសម្រេចទៅលើអានុភាពនៃភាពខុសច្បាប់នេះ និងផលវិបាកផ្នែកនីតិវិធីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០៤/០២ ទេ។[17]។ ចៅក្រមភាគច្រើននៅ អង្គបុរេ បានសម្រេចថា គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* តម្រូវឲ្យច្រានចោលសំណុំរឿង ០០៤/០២[18]។ ចៅក្រមភាគតិចនៅ អង្គបុរេ មិនយល់ស្របទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្ដី ចៅក្រមពីររូបនៅ អង្គបុរេ មិនអាចបដិសេធការយល់ឃើញរបស់មតិភាគច្រើន ឬបង្គាប់ជាឯកតោភាគីដល់ក្រឡាបញ្ជីរបស់អង្គបុរេ ក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានឡើយ[19]។

17. ក្របខណ្ឌគតិយុត្តិនៅ អ.វ.ត.ក មិនអាចដោះស្រាយភាពជាប់គាំង ដោយសារការចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ដែលពុំមានដីកាណាមួយក្នុងចំណោមនោះត្រូវបានបដិសេធដោយសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់ នៅពេលសម្រេចទៅលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ[20]។ អនុលោមតាមគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* ដែលមាន

[15] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ១៦៩។

[16] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ១២៣-១២៥។

[17] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ១២៤, ១៧០-៣០២, ៣០៤-៣២៩។

[18] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ២៩៥-៣០២។

[19] *សំណើសុំចាត់វិធានការរបស់ ស.ព.អ* កថាខណ្ឌ ២៥។

[20] *សេចក្ដីពិចារណាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍* កថាខណ្ឌ ២៩៥-៣០២។

ចែងក្នុងមាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា និងមាត្រា ១៤(២) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ រាល់ការជាប់គាំង និងភាពមិនច្បាស់លាស់ទាំងអស់ត្រូវដោះស្រាយជាប្រយោជន៍ដល់ អោ អាន។ ក្រៅពីនេះ សិទ្ធិរបស់ អោ អាន ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ដោយសាលាក្តីមានសមត្ថកិច្ចដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់បង្ហាញថាការយល់ឃើញរបស់ចៅក្រមភាគច្រើនមិនអាចមិនអើពើបានឡើយ[21]។ ចុងក្រោយ គេគួរកត់សម្គាល់ថា *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ត្រូវបានចុះបញ្ជីក្នុងសំណុំរឿងមុន *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)*។ ហេតុនេះ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ដែលទទួលប្រយោជន៍ពីការគាំទ្រដោយចៅក្រមភាគច្រើន និង សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិនោះ ត្រូវមានអាទិភាពទៅលើ *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)*។ ហេតុនេះ សំណុំរឿងប្រឆាំង អោ អាន ត្រូវបានច្រានចោលយ៉ាងដាច់ស្តែង។

18. អនុលោមតាមវិធាន ៦៩(២)(ខ) “ប្រសិនបើមានដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ សំណុំរឿងត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ”។ ទោះបី វិធាន ៦៩(២)(ខ) អនុវត្តដោយផ្ទាល់ចំពោះស្ថានភាពដែលគ្មានការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ក៏ដោយ ក៏ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិដូចគ្នាចំពោះស្ថានភាពដែលដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ត្រូវបានបញ្ជាក់ ឬមិនត្រូវបានបដិសេធដោយសារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ (គឺថា ដោយសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់ពីចៅក្រមនៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឬជាលទ្ធផលដែល អង្គបុរេ មិនអាចរកបានសំឡេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់)។ ភាពសមហេតុសមផលបង្ហាញថា នៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងនេះ សំណុំរឿងត្រូវ

---

[21] សិទ្ធិនេះមិនត្រឹមតែទម្រង់ប៉ុណ្ណោះទេ ហើយតម្រូវឲ្យស្របទៅនឹងបទដ្ឋាននីតិវិធីត្រឹមត្រូវជាមូលដ្ឋាន៖ គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស យោបល់ទូទៅលេខ ៣២ មាត្រា ១៤៖ សិទ្ធិទទួលបានសមភាពនៅចំពោះមុខតុលាការ និងសាលាក្តី និងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ ឯកសារ អ.ស.ប លេខ CCPR/C/GC/32 (ឆ្នាំ២០០៧) កថាខណ្ឌ ១៨ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៤។ *រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង* Karadžić សំណុំរឿងលេខ IT-95-5/18-T *សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ជនជាប់ចោទជំទាស់ទៅនឹងសុពលភាពគតិយុត្តិ និងភាពស្របច្បាប់របស់សាលាក្តី* ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌ ១៣ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៥ កថាខណ្ឌ ១៣ (“[…] តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិត្រូវ “បានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់” នៅពេលដែលមាន “ប្រភពពីវិធាននៃច្បាប់ និងផ្តល់ការធានាទាំងអស់ដែលមានកំណត់នៅក្នុងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ””) (ដកស្រង់ *រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង* Tadić សំណុំរឿងលេខ IT-94-1-AR72 *សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំប្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាន់បង្ខំទៅលើយុត្តាធិការ* ចុះថ្ងៃទី០២ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៥ កថាខណ្ឌ ១០-១២)។ *រឿងក្តី* Richert *ទល់នឹង ប្រទេសប៉ូឡូញ* តុលាការ ECtHR ពាក្យសុំលេខ 54809/07 *សាលដីកា* ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ កថាខណ្ឌ ៤៣ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៦ (“សាលាក្តីមួយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ត្រូវបំពេញទៅលើលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដូចជា ឯករាជ្យភាពពីសមាជិក និងចិរវេលានៃមុខតំណែងរបស់សមាជិក ភាពមិនលម្អៀង និងអត្ថិភាពនៃការការពារផ្នែកនីតិវិធី”)។

តែយកទៅបោះត្រា និងរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ អនុលោមតាមវិធាន ៦៩(២)(ខ)។

19. មកទល់នឹងពេលនេះ អោ អាន មិនទាន់បានទទួលការបញ្ជាក់ណាមួយថា សំណុំរឿង ០០៤/០២ ត្រូវបានបោះត្រា និងរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារទៅតាមការតម្រូវរបស់វិធានផ្ទៃក្នុងនៅឡើយទេ។ លទ្ធផលនៃភាពមិនច្បាស់លាស់ជាការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរបស់ អោ អាន ក្នុងការទទួលបានការសម្រេចជាស្ថាពរនៅក្នុងរឿងក្តីនេះ គោលការណ៍សច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និង បន្តប៉ះពាល់ដល់សុខមាលភាពរបស់គាត់។

20. អនុលោមតាមករណីយុត្តិសាស្ត្រដែលសមហេតុផលនៅតុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប (*'ECtHR'*) ការធានានូវសិទ្ធិជាសារវ័ន្តក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ (ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង មាត្រា ៣៣ ដល់៣៥ថ្មី នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក) *"រួមមានសិទ្ធិទទួលបានការសម្រេចស្ថាពរទៅលើបញ្ហាដែលបានដាក់ជូនតុលាការ"*[22]។ តុលាការ ECtHR បានសន្និដ្ឋានបន្ថែមថា *"ការរៀបចំដោយបោះឆ្នោតតែត្រូវបានរិតត្បិត [...] មិនផ្តល់ផលប្រយោជន៍នៃសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និងអាចដកចេញ[ពីចុងចោទ] នូវសិទ្ធិទទួលបានការសម្រេចជាចុងក្រោយទៅលើ[សំណុំរឿង] របស់ខ្លួនយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព[ដែលនាំឱ្យមានការរិតត្បិតទៅលើ] ខ្លឹមសារនៃសិទ្ធិរបស់គាត់ដែលទទួលបានការសម្រេចពីតុលាការ"* ហេតុនេះ វាជាការបំពានទៅលើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌[23]។

21. ជាងនេះទៀត ការពុំមានភាពច្បាស់លាស់ទាក់ទិននឹងលទ្ធផលស្ថាពរនៃសំណុំរឿង ០០៤/០២ នោះគឺជាបំបិទសិទ្ធិរបស់ អោ អាន ក្នុងការទទួលបានការវិនិច្ឆ័យលើសំណុំរឿងដោយសាលាក្តីមានសមត្ថកិច្ចដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់។ ការពិតដែលមិនអាចប្រកែកបានគឺថា លទ្ធភាពនៃភាពមិនច្បាស់លាស់ ទោះបីគាត់នៅតែត្រូវប្រឈម ឬមិនត្រូវប្រឈមនឹងបទចោទនានាពាក់ព័ន្ធនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មទ្រង់ទ្រាយធំ រួមមានអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក៏ដោយ ក៏នៅតែប៉ះពាល់ដល់សុខុមាលភាពរបស់ អោ អាន ដែរ។ ចុងចោទមិនគួរក្លាយជាចំណាប់ខ្មាំងដោយសារការមិនដំណើរការទៅមុខរបស់សាលាក្តីនោះឡើយ ទោះបីការទទួលខុសត្រូវចំពោះការមិនដំណើរការទៅមុខនោះ

---

[22] *រឿងក្តី Marini ទល់នឹង ប្រទេសអាល់បានី* តុលាការ ECtHR *សាលក្រម* ពាក្យសុំលេខ 3738/02 ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៨ កថាខណ្ឌ ១២០ ត្រូវបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៧។

[23] *រឿងក្តី Marini* កថាខណ្ឌ ១២២-១២៣។

ស្ថិតក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ស្ថាប័នណាក៏ដោយ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង សំណើ

22. ហេតុនេះ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះមេត្តាបញ្ជាក់ថាបានចាត់វិធានការដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកសំណើនេះដោយក្តីគោរព។

នៅរាជធានីភ្នំពេញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០

សហមេធាវីការពារក្តី អោ អាន

មុំ លុជ្ស Richard ROGERS Göran SLUITER